

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3505/2021
18.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Божидара Вујичића, Весне Субић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Марић Крстић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., одговорног уредника Медија „Курир: најутицајније дневне новине Балкана“ и „Курир РС“ из Београда, чији су пуномоћници Бранислав Глогоњац и Александар Петровић, адвокати из ..., ради објављивања одговора на информацију, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ. 105/21 од 25.03.2021. године, у седници од 18.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ. 105/21 од 25.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ. 130/20 од 15.12.2020. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени као одговорни уредник медија „Курир: најутицајније дневне новине Балкана“ да у истом делу, у истој рубрици на истој страници без измена и изостављања, допуна и коментара и са истом опремом као што су објављене информације у спорном тексту, објављеном у дневним новинама „Курир: најутицајније дневне новине Балкана“ дана2020. године, под насловом: „...?!“, објави у целости без одлагања одговор тужиоца наведен овим делом изреке, а уколико тужени у остављеном року не објави одговор, обавезује се да тужиоцу исплати 500.000,00 динара. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени као одговорни уредник портала „Курир РС“ обавезан да у истом делу медија, у истој рубрици, на истој страници без измена изостављања, допуна и коментара и са истом опремом као што су објављене информације у спорном тексту на наведеном порталу са адресом наведеном изреком, дана ...2020. године у 7,39 часова „...?!“, објави у целости и без одлагања одговор тужиоца са садржином наведеном овим делом изреке, а уколико тужени у остављеном року не објави одговор, обавезује се да тужиоцу исплати 500.000,00 динара. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ. 105/21 од 25.03.2021. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става првог и става другог изреке којим је туженом наложено да у наведеним дневним новинама и интернет порталу објави тужиочеве одговоре на информације објављене у тим гласилима ...2020. године под насловом „...?!“, на местима и на начин наведен у првостепеној пресуди, као и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке у погледу рокова за објављивање одговора и судских пенала, тако што је туженом наложено да одговоре објави најкасније у другом наредном броју наведених дневних новина и електронског издања на порталу „Курир РС“ од правноснажности пресуде, а за случај необјављивања одговора из става првог и другог изреке првостепене пресуде тужени је обавезан на плаћање пенала у износу од по 40.000,00 динара. Одбијен је захтев за плаћање пенала у преосталом износу. Ставом трећим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и ради уједначавања судске праксе, у смислу члана 404. став 1. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, јер су уз ревизију приложене различите судске одлуке у истом чињеничном и правном основу.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су законски услови за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, због постојања потребе за уједначавањем судске праксе.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у дневним новинама „Курир: најутицајније дневне новине Балкана“, чији је тужени одговорни уредник, дана ...2020. године на ... и ... страни објављен је чланак „...?!“ са тужиочевом фотографијом. Текст је најављен објавом на насловној страни која садржи исти наслов и фотографију тужиоца, ВВ и још два лица. Тужилац је у чланку описан као један од „више него сумњивих“ сарадника ВВ, да је главни и одговорни уредник ... „ГГ“, да је 2004. године против њега поднета пријава и осуђен је за недозвољене полне радње над малолетницом, да је касније сексуално узнемиравао своју тадашњу колегиницу, младу новинарку, и да је гласило у поседу порука у којима се види да прогони колегиницу тражећи јој да фотографише одређене делове тела, што је она одбијала и на крају је морала да промени радно место. Чланак са истоветним насловом и садржином истог дана је објављен и на интернет порталу „Курир РС“, чији је тужени такође одговорни уредник. Тужилац је ...2020. године преко пуномоћника електронском поштом туженом послао захтев за објављивање одговора у оба гласила, а исти захтев је послао препорученом поштом ...2020. године. Тужени је примио захтеве ...2020. године, али одговоре није објавио. Тужени је одбио објављивање одговора позивајући се на разлоге

предвиђене одредбом члана 98. став 1. тачка 16. Закона о јавном информисању и медијима, сматрајући да је информација која се односи на осуду тужиоца утврђена правоснажном пресудом и потврђена од стране државног органа – изјавом ... у емисији „...“ од ...2020. године на ТВ „ГГ“, а тачност информације која се односи на узнемиравање колегинице је очигледна, јер је заснована на приватној преписци тужиоца и новинарке коју је тужени предложио за сведока, приложеној уз одговор на тужбу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је тужени обавезан да у дневним новинама и интернет порталу, чији је одговорни уредник, објави тужиочев одговор на информације објављене у тим гласилима ...2020. године.

Према члану 98. став 1. тачка 16. Закона о јавном информисању и медијима, одговорни уредник није дужан да објави одговор, односно суд неће наредити одговорном уреднику да објави одговор ако је истинитост, потпуност или тачност преноса информације на коју се одговара очигледна, опште позната или утврђена правоснажним актом надлежног органа.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак нижестепених судова да у конкретном случају не постоје разлози за необјављивање одговора из наведене законске одредбе.

У спору по тужби због необјављивања одговора на информацију утврђује се да ли је објављена информација по садржини таква да може да повреди неко право или интерес лица на које се односи и о чињеницама од којих зависи обавеза уредника да објави одговор. Информације да је тужилац осуђен за блудне радње над малолетницом и да је сексуално узнемиравао колегиницу представљају исказе подобне да повреде тужиочево достојанство, част и углед, па је он био овлашћен да од туженог као одговорног уредника јавних гласила тражи објављивање одговора.

Гласила чији је тужени одговорни уредник објавила су информацију о тужиочевој осуђиваности за недозвољене полне радње над малолетницом као своју информацију, а не као информацију преузету из другог гласила, супротно одредби члана 9. став 2. Закона о јавном информисању и медијима, према коме су уредник и новинар, уколико преузимају информације од других медија, дужни да наведу назив тог медија. Првостепени суд је уз тужиочев пристанак прибавио податак о његовој осуђиваности, и према резултатима провере у казненој евиденцији нема осуде тужиоца за било које кривично дело. Списи Трећег општинског суда у Београду К. 740/05, који се односе на поступак по оптужном предлогу за дело из члана 108. у вези члана 103. став 1. тада важећег Кривичног законика су уништени због истека времена чувања, а тужени нема ни отправак пресуде ни званично саопштење тог суда, односно суда који је преузео његову надлежност, о правоснажном окончању и исходу наведеног кривичног поступка, па не може да се тврди да је овај поступак окончан осуђујућом пресудом. Тужени је у одговору на тужбу навео да је у судском уписнику тог суда евидентиран предмет К 740/05 где се налазе подаци о тужиоцу и учињеном кривичном делу. Међутим, судски уписник је интерна службена евиденција о кретању предмета и предузимању процесних радњи до окончања поступка и архивирања списка, па се на основу њега не може извести закључак о постојању осуђујуће пресуде против неког

лица, а одредбом члана 102. став 6. Кривичног законика прописано је да се подаци о брисаним осудама не могу никоме дати.

Из наведеног произилази да истинитост преноса информације да је тужилац кривично осуђиван није утврђена првонажним актом надлежног органа, а исто тако није очигледна нити опште позната, у смислу цитиране одредбе члана 98. став 1. тачка 16. Закона о медијима и информисању. Исто важи и за објављену информацију да је тужилац сексуално узнемиравао колегиницу, јер је преписка преко мобилног телефона била објављена без тужиочеве сагласности, што је био разлог да се дозволи објављивање одговора којим тужилац тврди да није послао спорне поруке, а то што тужилац оспорава наведену преписку потврђује да се не ради о информацији која је очигледно или опште познато тачна. Зато је у нижестепеним пресудама правилно примењено материјално право када је тужени обавезан да у гласилима чији је одговорни уредник објави одговоре тужиоца на спорне информације.

С обзиром на наведено, ревизијом туженог неосновано се указује да је у нижестепеним пресудама погрешно примењен члан 98. став 1. тачка 16. Закона о јавном информисању и медијима, да су објављене информације очигледно истините и да осуђиваност тужиоца произилази из судског уписника.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић